

Dragoste în patru tablouri

Născut în 1971 la Thun, în Elveția, Lukas Bärfuss a abandonat școala după clasa a noua și a muncit, printre altele, pe plantații de tutun, ca fierar-betonist și grădinar, apoi într-o librărie care l-a călăuzit spre literatură. Din 1997 trăiește din scris. Între 2009 și 2013 a fost și secretar literar la Schauspielhaus Zürich. Primele piese le-a scris pentru Grupul „400 ASA”, printre ai cărui membri fondatori s-a numărat. A devenit cunoscut în 2000 cu piesa **Meienbergs Tod** (Moartea lui Meienberg), dar primul mare succes (inclusiv internațional) l-a adus piesa **Die sexuellen Neurosen unserer Eltern** (Nevrozele sexuale ale părinților noștri), scrisă pentru Theater Basel, și care, până în 2005, a fost tradusă în 12 limbi. A ajuns și pe marile ecrane. Între timp, a mai scris peste zece piese, montate pe numeroase scene din țările germanofone și de peste hotare, inclusiv peste Atlantic. A scos și un volum de proză, **Die toten Männer** (Bărbații morți). A primit aproape 20 de premii și distincții, printre care titlul de cel mai bun autor tânăr decernat de revista **Theater heute**, **Premiul pentru cel mai bun dramaturg** oferit de juriul Festivalului de la Mülheim an der Ruhr (cea mai importantă competiție de dramaturgie din spațiul cultural de expresie germană), **Premiul Anna Seghers**, **Premiul pentru literatură al orașului Berlin**, care presupune și calitatea de profesor invitat la *Freie Universität Berlin*, **Premiul pentru literatură de la Solothurn** (cea mai importantă întâlnire literară din Elveția), **Premiul elvețian al cărții** etc. A scris în jur de 20 de piese de teatru, nuvele, romane, eseuri. Piese sale au fost traduse în engleză, franceză, spaniolă, italiană, rusă, letonă, lituaniană, suedeză, maghiară, greacă, română ș.a.

Lukas Bärfuss, *Dragoste în patru tablouri*

Personaje: 2 f, 3 b

E după amiază, și Evelyn îl așteaptă cu nerăbdare pe Daniel, amantul ei, în camera unui hotel bun. Urmează să fie ce-a de-a o suta lor întâlnire amoroasă. Cu mâna stângă, ea îi scrie mamei ei scrisori ce trădează o anume labilitate emoțională. Are mâna dreaptă bandajată, din cauza unei răni a cărei vindecare e

amânată prin intervențiile repetate ale amantului ei, care e medic. Pentru că rana e pretextul care face posibile întâlnirile lor adulterine.

Daniel, însurat cu Susan, o pictoriță care își dă seama că soțul ei o înșeală, sfârșește prin a-l înjunghia pe acesta cu foarfeca de tăiat carton. Nu din gelozie, ci din principiu, cum va susține ea: „Fiindcă nimeni nu l-ar fi pedepsit / A trebuit să-l pedepsesc eu.” După crimă, Susan se autodenunță și este dusă la poliție, unde-l cunoaște pe Sebastian, avocatul ce urmează s-o apere în procesul care o așteaptă. Întors acasă la Evelyn, Daniel îi povestește acesteia cu lux de amănunte cazul pe care tocmai îl preluase. Din relatarea acestuia, Evelyn înțelege că cel ucis este Daniel, amantul ei cu care avusese o sută de întâlniri. După ce-i deschide unui vânzător de Biblii cu care are o scurtă convorbire plină de semnificații, Evelyn îi mărturisește soțului adulterul. Deși face legătura cu informațiile pe care le are de la Susan și își dă seama că soția sa spune adevărul, el *alege* să nu o creadă. Refuzul lui de a o crede o convinge și pe ea să retracteze.

În afara celor două cupluri, prin piesă mai trece un bărbat tânăr și misterios, în patru roluri diferite: de angajat al hotelului, de model care pozează pentru pictori, de polițist și de misionar care vinde biblii.

Comentariu: Piesa nu este nici pe departe o simplă dramă (tragedie?) sentimentală. Profund cunoscător al tragediei antice, care i-a și inspirat primele texte pentru scenă, Lukas Bärfuss sugerează în toate textele sale prezența unei forțe, a unei legități comparabile cu destinul vechilor greci. Dragoste în patru tablouri prilejuiește o reflecție profundă asupra relației dintre legile iubirii și anarhia inimii, cum s-a și remarcat de altfel. Textul se remarcă prin poezie, tensiune, mister și rigoare deopotrivă.

* * *

Premiera absolută a avut loc în septembrie 2002 la Schauspielhaus Bochum, (teatrul care a și comisionat piesa) în regia lui Karin Henkel.

Premiera românească a avut loc la Teatrul Bacovia, Bacău, în 2007, regia: Theo Herghelegiu.

* * *

Drepturile de reprezentare: Hartmann & Stauffacher, Verlag für Bühne, Film und Fernsehen, Bismarckstraße 36, 50672 Köln, info@hsverlag.com

Drepturile asupra traducerii în limba română: Victor Scoradeț.
vicmarsco@yahoo.de

Mostră text:

SUSAN Nu vă faceți griji
 Cu cazul meu aveți voie să dați greș
 Mie nu mi-e frică de închisoare
 Libertatea mi-e indiferentă
SEBASTIAN Aici nu vă cred
SUSAN Pentru mine dragostea e mai importantă
 Iar dragostea și libertatea
 ele nu merg împreună și gata
SEBASTIAN Cum vă simțiți
SUSAN Acum
SEBASTIAN Da
SUSAN Nu știu
SEBASTIAN Vreți o aspirină
SUSAN De ce
SBASTIAN Poate că vă doare capul
SUSAN Nu
SEBASTIAN Poate că ar trebui să purcedem la a clarifica
 ce anume s-a întâmplat exact
 Era și al artist
SUSAN Nu
 El era opusul meu
 El se ocupa de bolnavi
 Oncolog de laborator
 El era unul care pronunța condamnări la moarte
 În fiecare zi
 cu rapoarte pozitive
 Tăcere
 M-a înșelat
SEBASTIAN Dar sper că nu cu bani
SUSAN Trăia cu alta
 De ce răsuflați ușurat
SEBASTIAN O crimă din gelozie
SUSAN Nu sunt geloasă
SEBASTIAN nu este conform legii o crimă
 ci omor din culpă
 Omul acționează sub imperiul emoției
 nu știe ce face

și e într-o oarecare măsură iresponsabil

SUSAN Minte mea nu a fost niciodată mai limpede

SEBASTIAN O crimă din lăcomie ar fi mult mai gravă

La gelozie
se ia în calcul
presiunea emoțională

SUSAN Nu auziți
Eu nu sunt geloasă

SEBASTIAN V-a bătut

SUSAN Nu

SEBASTIAN V-a amenințat

SUSAN Nu

SEBASTIAN Cel puțin v-a jignit

SUSAN Nu
M-a înșelat

SEBASTIAN Asta ați spus-o deja
Știți de câte ori

SUSAN O dată cu siguranță

SEBASTIAN Cum

SUSAN Cum

SEBASTIAN Cum

SUSAN N-am fost de față

SEBASTIAN Poate aveți o idee

SUSAN De ce vă interesează

SEBASTIAN Întotdeauna mă interesează detaliile
Unde se întâlnea cu femeia
De câte ori se întâlnea
Ce făceau atunci
Dacă vreau să vă ajut
trebuie să știu totul
adevărul întreg
O cunoașteți pe femeie

SUSAN Nu

(...)

SEBASTIAN Aveți relații sexuale cu el

SUSAN Nu e nevoie să vă răspund

SEBASTIAN Același lucru o să vă întrebe și Procurorul

SUSAN Era un bărbat tandru

SEBASTIAN Era un bărbat tandru
Nu vă bătea
Nu v-a amenințat
Nu v-a jignit
Nu v-a obligat la perversiuni

Și cu toate astea l-ați ucis
 SUSAN Da
 SEBASTIAN Numiți motivul
 dacă nu a fost gelozia
 SUSAN Trebuia să-l pedepsesc
 SEBASTIAN Să-l pedepsiți
 Câtă aroganță
 SUSAN Dacă vreți
 SEBASTIAN Nu sunteți judecătore peste viață și moarte
 SUSAN Aș fi găsit cumva un alt judecător
 care să-l fi condamnat
 SEBASTIAN Pentru care delict
 SUSAN A fost înșelăciune
 SEBASTIAN Înșelăciunea în dragoste
 nu se pedepsește
 SUSAN De ce nu
 De ce nu se pedepsește
 Nici măcar nu te poți asigura împotriva ei
 Poți să te asiguri pentru orice
 Pentru spargere
 Pentru trăznet
 Grindină
 Pentru toate prostiile astea
 Dar într-un om trebuie să ai pur și simplu încredere
 Trăiești cu el
 Zece ani
 Douăzeci de ani
 Și el poate pur și simplu să plece
 După o zi la fel de simplu
 Ca după un an
 Și nu-ți datorează
 după zece ani mai mult
 decât după zece zile
 Dar dacă cineva îmi fură poșeta
 în care nu-i decât abonamentul meu de metrou
 ceva mărunțiș și o bomboană veche
 Atunci Poliția vine îndată
 Și Asigurările plătesc
 și hoțul e pedepsit
 E cumva cinstit
 SEBASTIAN Nimeni nu a meritat pedeapsa cu moartea
 numai fiindcă a călcat strâmb
 SUSAN Nu avea nimic altceva decât viața lui

Și cu ceva trebuia în fond să plătească

SEBASTIAN Din păcate nu vă înțeleg

SUSAN Nu

Dumneavoastră ce-ați face

Dacă soția dumneavoastră

SEBASTIAN Fidelitatea nu e lucrul cel mai important în dragoste